Organ Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej

REDAKCJA:
Kraków, Rynek Główny 30,
Telefony: dzienny 556-53, 585-10, nocny 566-53
Sekretariat czynny w godz. 11—13.

NAPRZÓD

Dziennik Socjalistyczny

Cena zł 3

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA"
ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30.
Telefon: 585-10, wewn 29
Administracja czynna w godzinach 9—16, w soboty od 9—13

ROK 56

Kraków, czwartek 17 kwietnia 1947

NR 10[illegible]

Drugi dzień obrad sesji budżetowej Sejmu Ustawodawczego

WARSZAWA (SAP). Z tradycyjnym opóźnieniem rozpoczęło się drugie plenarne posiedzenie sesji budżetowej Sejmu Ustawodawczego. Ślubowanie złożył tow. poseł Wiślicz-Iwańczyk (PPR).

Marszałek informuje Izbę o udzieleniu niektórym posłom urlopów. Przeciw udzieleniu urlopów na całą sesję protestuje poseł Mikołajczyk. W głosowaniu wniosek posła Mikołajczyka upada.

Z kolei wchodzi na mównicę witany oklaskami minister spraw zagranicznych tow. Zygmunt Modzelewski, celem zreferowania rządowego projektu ustawy o ratyfikacji układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Polską a Czechosłowacją.

Przemówienie min. Modzelewskiego

Rozpoczynając swoje przemówienie min. Modzelewski szkicuje historię stosunków polsko-czechosłowackich w ostatnich latach. Obóz polskiej demokracji już od okresu PKWN ustosunkował się pozytywnie do Republiki Czechosłowackiej.

Po zawarciu szeregu umów, jak umowa repatriacji, lotnicza, tranzytowa rozwinęła się współpraca na terenie międzynarodowym, jak np. w ONZ i w okresie konferencji paryskiej, gdzie w zasadniczych sprawach utrwalenia pokoju stanowiska obu krajów były analogiczne. Jeszcze lepsze owoce współpracy należy zanotować na konferencji czterech zastępców ministrów spraw zagranicznych w Londynie.

Wspólne niebezpieczeństwo ze strony agresora niemieckiego wpłynęło na zacieśnienie przyjaźni polsko-czechosłowackiej. Owocem zrozumienia niebezpieczeństwa niemieckiego jest podpisanie układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy, które nastąpiło 10 marca rb.

Dużą zaletą układu jest fakt, że w porównaniu z układami przedwojennymi gwarantuje on natychmiastową pomoc bez rozmów na wypadek agresji. Fakt ten powstrzyma ewentualnego agresora od napaści, jesteśmy związani podobnymi układami z Jugosławią i ZSRR, tak że ewentualny agresor miałby natychmiast do czynienia z trzema przeciwnikami.

Następnie min. Modzelewski przechodzi do drugiej części układu przewidującej rozszerzenie stosunków między obu zaprzyjaźnionymi krajami. W najbliższym terminie zostanie zawarty traktat handlowy i nawigacyjny, a następnie układ o bieżących obrotach towarowych oraz układ o dostawach inwestycyjnych. Nasze ministerstwo oświaty wydaje rozporządzenia dotyczące powstania na terenach zamieszkałych przez ludność słowacką szkół o słowackim języku wykładowym, podobne zarządzenie spodziewane jest ze strony czechosłowackiej.

Granica Słowiańszczyzny na Odrze i Nysie

Min. Modzelewski określa nowy nieznany przed 1939 r. czynnik w regulowaniu spraw międzynarodowych, a mianowicie dobrą wolę obu stron. Układ polsko-czechosłowacki nie jest koniunkturalny, a oparty na solidnych podstawach dla utrzymania pokoju w Europie i zabezpieczenia się przed możliwością agresji niemieckiej.

Odrzucamy w naszej polityce zagranicznej metody koniunkturalności, szukamy sprzymierzeńców wśród tych, którzy mają te same interesy i wyznają te same metody współpracy międzynarodowej.

Układ z Czechosłowacją stanowi ogniwo układów, których sens ustanawia na Odrze i Nysie nie tylko granice Polski, ale i granice Słowiańszczyzny. Pakty te służą sprawie pokoju europejskiego i nie mają nic wspólnego z insynuacjami o ustalaniu jakiejś polityczne Europy Wschodniej. Podobne układy podpiszemy ze wszystkimi gwarantującymi nam pokój na naszych zachodnich granicach, ustalonych w Poczdamie, które formalnie mają być zatwierdzone na konferencji pokojowej.

Nie w ten sposób rozumieją ten fakt czynniki, których odgłosem było wystąpienie przedstawiciela USA w sprawie naszych granic zachodnich. Szybko zapomnieli oni o tym, że hitleryzm nie tylko wypisał na swych sztandarach wytępienie narodów słowiańskich, ale że usiłował to zrealizować i że w walce z tymi zbrodniczymi zamierzeniami Polska spłynęła krwią.

A teraz niespełna dwa lata po zakończeniu wojny, czynniki te popierają dążenia rewizjonistyczne reakcyjnych elementów niemieckich. Czynią to powołując się na interesy Europy, ale Europa dla nich kończy się gdzieś po tamtej stronie Łaby. W ten sposób budują pokój najeżony niebezpieczeństwami służący trustom i kartelom, a nie pokój dający wszystkim prostym ludziom pewność jutra.

Z kolei mówca wypowiada się przeciwko amerykańskiej propozycji zawarcia paktu czterech w sprawie Niemiec. Pakt, który nie będzie zawierał likwidacji podstaw imperializmu niemieckiego, nie może być paktem trwałego pokoju. Tylko konsekwentna demokratyzacja Niemiec, rozbrojenie ich, denazyfikacja, zniszczenie karteli i trustów oligarchii finansowej i junkrów może być podstawą stosunków z Niemcami.

Przy długotrwałych oklaskach całej Izby — min. Modzelewski wyraża uznanie za jasne i kategoryczne stanowisko Mołotowa w sprawie granic polskich nad Odrą i Nysą, jak również ministrowi Bidault za stanowisko Francji.

Po przemówieniu ministra spraw zagranicznych marszałek oświadcza, że zgodnie z uchwałą konwentu seniorów projekt ustawy o ratyfikacji umowy z Czechosłowacją zostaje odesłany do komisji.

Dyskusja nad projektem odbędzie się w drugim czytaniu.

Sprawa prowizorium budżetowego

Celem złożenia sprawozdania Komisji skarbowo-budżetowej o rządowym projekcie ustawy o prowizorium budżetowym na 2 kwartał 1947 r. otrzymuje głos poseł Wyrzykowski (SL).

Jedynym słusznym stanowiskiem, dotyczącym prowizorium budżetowego na 2 kwartał 1947 r. — oświadcza pos. Wyrzykowski — jest uchwalenie go w wysokości 1/4 kredytów, przewidzianych w projekcie rządowym preliminarza budżetowego na rok 1947. Oparcie natomiast preliminarza o prowizorium budżetowe i 1 kwartał lub o budżet z 1946 roku, o wiele niższy, krępowałby rząd w wydatkach. W związku z powyższym prelegent wnosi o uchwalenie prowizorium w wysokości zaproponowanej przez rząd, oraz powołuje się na precedens z 1924 roku za premierostwa Władysława Grabskiego.

W dyskusji zabiera głos poseł Bryja (PSL), wysuwając zastrzeżenie prawne i zgłasza wniosek o ustalenie prowizorium w wysokości prowizorium budżetowego na 1-szy kwartał 47 roku.

W głosowaniu cała Izba z wyjątkiem posłów PSL wypowiada się za wnioskiem komisji. Ustawa zostaje przyjęta w drugim czytaniu większością głosów przeciw głosom PSL.

Analogiczny przebieg ma trzecie czytanie.

Na trybunę wchodzi prezes Centralnego Urzędu Planowania — tow. min. Czesław Bobrowski, celem zreferowania rządowych projektów ustawy o Planie Odbudowy Gospodarczej i Planie Inwestycyjnym na rok 1947.

(Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Hoess stracony

OŚWIĘCIM (Obsł. wł.). Dnia 16 bm. o godzinie 10 minut 8 wykonano przez powieszenie wyrok na Rudolfie Hoessie, byłym komendancie obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Po stwierdzeniu zgonu przez lekarza więziennego ogłoszono wykonanie wyroku o godzinie 10 minut 28. Hoessa stracono poza właściwym terenem obozu oświęcimskiego, w miejscu gdzie znajdował się niegdyś Wydział Polityczny obozu.

Przy wykonaniu wyroku obecni byli: przedstawiciel rządu, Prokuratury w Wadowicach, Urzędów Bezpieczeństwa w Krakowie, Wadowicach i Oświęcimiu.

Po rozmowie Stalina z Marshallem

Spotkanie, które zaważy na dalszych losach konferencji

MOSKWA, (SAP). We wtorek o godz. 22-ej czasu moskiewskiego, generalissimus Stalin przyjął generała Marshalla. Przy rozmowie obecny był min. Mołotow. Amerykańskiemu sekretarzowi stanu towarzyszył ambasador Stanów Zjednoczonych w Moskwie i doradca ministra Marshalla — Bohlen.

W kołach delegatów na konferencję moskiewską rozmowa generalissimi Stalina z min. Marshallem wywołała duże wrażenie i komentarze. To, że generał Marshall prosił o widzenie się z generalissimusem Stalinem, jest interpretowane jako pewnego rodzaju wskaźnik że rozmowa tych dwu mężów stanu może zadecydować o sukcesie i trwaniu konferencji.

Skutki tej rozmowy mogą mieć bardzo duże znaczenie i na pewno zaważą w dyskusji nad jednością ekonomiczną Niemiec. Konferencja moskiewska poza sprawą traktatu z Austrią rozpatruje obecnie sprawy drugorzędne, jak np. finansową sytuację Triestu.

Po wyczerpaniu zagadnień będących na porządku dnia, rozpocznie się przypuszczalnie dyskusja w sprawie odszkodowań niemieckich i poziomu przemysłu niemieckiego.

Wtedy okaże się, w jakiej mierze na obrady te wpłynęła rozmowa Stalina z Marshallem.

Francja zgadza się na projekt radziecki

MOSKWA (SAP). Ogólnie panuje opinia, że generał Marshall nie wyjawi niczego o treści swej rozmowy z generalissimusem Stalinem, nim prezydent Truman nie otrzyma dokładnej depeszy z jego sprawozdaniem na ten temat.

Min. Marshall poprosił o rozmowę z generalissimusem Stalinem zaraz po zebraniu rady 4 ministrów, na którym min. Mołotow przedstawił radziecki projekt paktu czterech mocarstw. Nie wiadomo jeszcze, na jakich podstawach będzie można rozpocząć dalsze prace konferencji. W kołach konferencji podkreślają się, fakt, że przedstawiciel Francji ze swej strony aprobował niektóre ważne punkty propozycji radzieckiej, mimo poprzedniego ogólnego poparcia dla projektu amerykańskiego.

Całe społeczeństwo realizuje Plan Odbudowy

Przemówienie tow. min. Bobrowskiego

Dalszy ciąg ze str. 1-ej).

Na wstępie swego przemówienia tow. min. Bobrowski podkreślił, że projekty ustaw przedłożone Sejmowi czynią zadość ustalonym przez KRN wytycznym naszej polityki gospodarczej.

Ustawa o Planie Odbudowy Gospodarczej jest najbardziej rozbudowaną ustawą spośród wszystkich ustaw o planie gospodarczym i obejmuje 100 artykułów. Cechą charakterystyczną planu odbudowy gospodarczej są dwa typy postanowień: normy wiążące Rząd, oraz normy dotyczące działania tych odcinków życia gospodarczego, na które Rząd nie ma bezpośredniego wpływu, a może tylko dążyć do ich uregulowania.

Cel Planu Odbudowy

Mówiąc o zasadniczych celach planu odbudowy minister Bobrowski podkreślił, że Rząd dążył po pierwsze do podniesienia stopy życiowej obywateli przez właściwie unormowanie rozwoju produkcji, wykorzystując posiadanie Ziem Zachodnich, oraz możliwości gospodarcze trzech sektorów, działających w kraju.

Jednym z momentów, które tow. min. Bobrowski uważa za najważniejsze, jest ciągłość polityki gospodarczej Rządu.

Tow. min. Bobrowski poświęca dłuższy ustęp swego przemówienia zagadnieniu planowania gospodarczego w czasach obecnych, zwracając uwagę, że nie ogranicza się ono do opracowania redakcyjnego książki z pewną sumą cyfr. *Planowanie gospodarcze jest to uruchomienie procesu, w którym bierze udział całe społeczeństwo.*

Drugą część swego przemówienia mówca poświęcił charakterystyce planu inwestycyjnego na rok 1947, omawiając na wstępie różnice między tegorocznym planem i planem inwestycyjnym z roku 1946. Obecny plan opiera się na bazie materiałowej i zatrudnienia, i co najważniejsze jest konsekwencją planu odbudowy gospodarczej, co nie mogło mieć miejsca w roku ubiegłym.

Plan inwestycyjny na rok 1947 stawia sobie bardzo wysokie zadania, na łączną sumę 2 miliardów zł. Mamy przekonanie, że zamierzone inwestycje gwarantują wykonanie przewidywanego planu produkcyjnego.

Obecny plan w porównaniu z 46 rokiem daje lekkie obciążenia konsumcji, a cały plan charakteryzuje się rozsądnym kompromisem między możliwościami i potrzebami. Zasadnicze różnice między planami inwestycyjnymi z roku 1946 i 47 polegają na tym, że w roku ubiegłym komunikacja obejmowała 40 procent całego planu, a obecnie przeszło dwadzieścia kilka procent. Sumy z tego tytułu przeniesione zostaną na rolnictwo, przemysł i potrzeby człowieka, które wzrosły w stosunku do zeszłego roku trzykrotnie.

W ostatniej części swego przemówienia referuje tow. min. Bobrowski projekt planu dodatkowego, który obejmuje poprawki rządu wynikłe w ciągu opracowywania planu z powodów nieprzewidzianych.

Ogólna suma planu dodatkowego wynosi 3,5 miliarda zł. Trzy zasadnicze pozycje obejmują przekucie torów i wyposażenie taboru dla linii kolejowej Zagłębie — Przemyśl, odbudowę mostów zniszczonych powodzią, oraz drobne pozycje budżetowe.

W ostatnich słowach wyraża tow. minister przekonanie, że obecnie rozpatrywane przez Sejm plany gospodarcze ułatwią dalszą przebudowę gospodarczą kraju.

Po przemówieniu tow. min. Bobrowskiego oba projekty ustaw zostają odesłane do komisji.

Porządek dzienny posiedzenia jest wyczerpany. Marszałek Sejmu zawiadamia o wpłynięciu 5 interpelacji PSL w sprawach pokrzywdzenia członków tego stronnictwa oraz interpelacji Klubu posłów Stronnictwa Demokratycznego do ministra bezpieczeństwa publicznego w sprawie przebiegu i wykonania ustawy amnestyjnej.

Następne posiedzenie Sejmu odbędzie się dnia 17 bm. o godz. 11-tej. Na porządku dziennym:

1) Sprawozdanie komisji spraw zagranicznych o projekcie ustawy ratyfikacji układu polsko-czechosłowackiego.

2) Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o odbudowie Warszawy.

3) Sprawozdanie komisji rolnej o wniosku nagłym posłów SL w sprawie nawozów sztucznych.

4) Sprawozdanie komisji prawniczej i regulaminowej o wniosku posłów klubu z PPS w sprawie powołania komisji planu gospodarczego.

5) Sprawozdanie komisji sejmowych w sprawie zatwierdzenia dekretów rządu jedności narodowej.

Bomba w ministerstwie kolonii w Londynie

LONDYN (PAP). Bomba zegarowa podłożona w biurach ministerstwa kolonii w Londynie, została wykryta przez sprzątaczy. Bomba ta znajdowała się w toalecie. Rzeczoznawcy Scotland Yard stwierdzili po zbadaniu zapalnika, że bomba miała eksplodować o godz. 13-tej.

Prośba o ułaskawienie Marii Pasquinelli

RZYM (PAP). Władze włoskiej partii republikańskiej zwróciły się do sojuszniczego zarządu wojskowego w Livorno z prośbą o ułaskawienie Marii Pasquinelli, skazanej na karę śmierci za zamordowanie brytyjskiego generała de Winton.

Brat Hitlera przed sądem

WIEDEŃ, (PAP). Przyrodni brat Hitlera 53-letni Joseph Mayerhoffer, były radny Linzu, b. przewodniczący Sądu partyjnego w Górnej Austrii, pułkownik S. A., stanie w najbliższym czasie przed wiedeńskim trybunałem ludowym.

Krach giełdowy w Nowym Jorku

NOWY JORK (PAP). Giełda nowojorska zanotowała gwałtowny spadek akcyj. Po sesji giełdy z dnia 14 kwietnia, najżywszej od 6 grudnia, akcje spadły do poziomu zanotowanego po wielkiej panice w 1946 roku.

„Associated Press" uważa, że przyczyną spadku jest troska, wytworzona problemem rynku pracy, cen i podatków, podczas gdy „United Press" stwierdza, że u podstawy tego krachu leży obawa przed spadkiem obrotów w przemyśle i handlu.

Droga do Polski dla żołnierzy z Zachodu jest otwarta

LONDYN. Ambasador RP w Londynie tow. J. Michałowski, w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi „Tygodnika Polskiego" wyjaśnił wszystkie wątpliwości b. żołnierzy polskich, przebywających na terenie Wielkiej Brytanii, na temat amnestii i repatriacji.

Ambasador Michałowski wyjaśnił, że łączenie sprawy amnestii z repatriacją polega na oczywistym nieporozumieniu lub pragnieniu świadomego wprowadzenia w błąd. Żołnierze b. polskich sił zbrojnych na Zachodzie, nie potrzebują żadnej amnestii, aby wracać do kraju. Mogą oni wracać do kraju jak równi do równych, z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku, aby stanąć jak wszyscy w Polsce do wspólnej pracy nad odbudową kraju.

Orientując się dobrze w pobudkach większości żołnierzy i oficerów, którzy wstąpili do PKPR, wiedząc o przymusie moralnym, nacisku służbowym i fałszywych informacjach jakimi karmiono żołnierzy polskich, rząd polski nie uważa wstąpienia do PKPR za przestępstwo i w stosunku do członków korpusu również nie może być mowy o amnestii. Ci, którzy zrozumieli swoją pomyłkę mogą jechać do Polski, gdzie znajdą wszystkie ułatwienia w organizacji życia cywilnego. Już w najbliższych tran sportach odjedzie kilkuset żołnierzy polskich, którzy zgłosili się do PKPR a następnie wyrazili życzenie powrotu do kraju.

Wszyscy — powiedział na zakończenie tow. ambasador Michałowski, którzy tylko chcą jechać do kraju mają obecnie otwartą drogę.

Echa deklaracji de Gaulle'a

PARYŻ (PAP). Komentarze na marginesie ostatniej deklaracji de Gaulle'a, proklamującej tzw. „Zrzeszenie ludu francuskiego", są zgodne co do tego, że de Gaulle chce:

1) Usunąć dzisiejszy system parlamentarny Francji i znieść partie polityczne.

2) Zastąpić go systemem, w którym szef władzy wykonawczej byłby wybierany drogą referendum, przy czym referendum rozstrzygałoby również ewentualne spory z przedstawicielstwem narodowym.

3) Wskazuje swą osobę, jako ośrodek i program ruchu.

Obserwatorzy zestawiają te deklaracje z przemówieniem prezydenta Republiki Auriola, zawierającym poważne ostrzeżenie.

Prezydent przypomniał, że Francja nadała sobie swobodnie obecny system prawny, że wszelki opór wobec prawa musi być łamany przez władzę państwową, że krajowi trzeba spokoju dla dzieła odbudowy — najważniejszego zadania chwili.

Dopiero czas pokaże, czy obecna konstytucja wymaga rzeczywiście zmian. Prezydent występuje przeciwko próbie wzniecenia rozterek, które uniemożliwiłyby Francji wypełnienie swej światowej misji pokoju i zbliżenia między narodami. Słowa te stanowią wyraźną dezaprobatę koncepcji de Gaulle'a.

De Gaulle zyska sobie niewątpliwie sympatię petainowców, ale wywoła natychmiastową odpowiedź wszystkich republikanów, którzy zjednoczą się dla obrony demokracji" — pisze socjalistyczny „Populaire".

Wypełnienie testamentu Tomasza Masaryka

PRAGA (PAP). Czechosłowacki minister przemysłu Lausman, wygłosił na publicznym zgromadzeniu Czeskiej partii Socjal-demokratycznej w Jablonnem, przemówienie, poświęcone przede wszystkim stosunkom czechosłowacko-polskim.

Oświadczył on, m. in., że podpisana niedawno umowa czechosłowacko-polska jest wykonaniem testamentu T. G. Masaryka, który już przed półwieczem wskazywał na to, że tylko ścisła współpraca obydwu państw jest gwarancją ich bezpieczeństwa i niepodległości.

„W najbliższych dniach — zaznaczył minister Lausman — powitamy w Pradze 40-osobową polską delegację handlową, która przyjeżdża do nas w celu uzupełnienia przyjaźni politycznej i pogłębienia przyjaznych stosunków gospodarczych, mających doprowadzić do podniesienia stopy życiowej obydwu narodów".

Delegacja KCZZ wyjeżdża do Pragi

WARSZAWA (SAP). W czerwcu br. odbędzie się w Pradze sesja Komitetu Wykonawczego i Rady Generalnej Światowej Federacji Związków Zawod.

W skład delegacji Polskich Związków Zawodowych wchodzi wiceprzewodniczący KCZZ — tow. A. Kuryłowicz, sekretarz KCZZ — tow. Wł. Sokorski, oraz tow. Kuszyk — kierownik wydziału zagranicznego KCZZ.

Truman w sprawie ustawy o neutralności

WASZYNGTON (PAP). Prez. Truman zaproponował wprowadzenie w ustawie o neutralności zasadniczych zmian, które pozwoliłyby rządowi na zastosowanie embargo na dostawy broni dla „nieprzyjaznych narodów".

W orędziu do Kongresu prezydent wyraża opinię, że Stany Zjednoczone nie mogą sobie pozwolić na istnienie ustawodawstwa, któreby zobowiązywało je do udzielania pomocy również takim państwom, ze strony których można się obawiać aktów nieprzyjacielskich.

Zmiany w ustawie o neutralności mają umożliwić lepszą kontrolę międzynarodowego handlu bronią.

Prez. Harry Truman

Dlaczego tyle słów

Mówi się dzisiaj bardzo wiele o pokoju. Zagadnienie pokoju jest tematem obrad ONZ, jest tematem niezliczonych przemówień, jest jednym z głównych tematów poruszanych przez prasę i radio całego świata.

Zwołuje się konferencje, powołuje komisje i podkomisje, które przez długie już miesiące prowadzą dyskusje, wysuwają i obalają wnioski — pracują. I co właściwie zrobiono dla pokoju?

Zniszczona wojną Europa potrzebuje pomocy materialnej, która umożliwiłaby odbudowę i przebudowę jej systemu gospodarczego. Europa potrzebuje atmosfery trwałego bezpieczeństwa, atmosfery, bez której rozpoczęcie tej trudnej i na długie lata obliczonej pracy jest rzeczą niemożliwą.

Ale czy możemy nazwać pomocą projektowane pożyczki dla Grecji i Turcji, pożyczki na dozbrojenie w celach „ochronnych"?

Czy możemy uważać za wytwarzanie atmosfery bezpieczeństwa i przyjaźni uparte sprzeciwy Stanów Zjednoczonych w wielu słusznych i naglących sprawach?

Dlaczego Stany Zjednoczone, których sytuacja gospodarcza jest coraz trudniejsza, które stoją w obliczu kryzysu, dlaczego Stany Zjednoczone zalane falą strajków — nie starają się o ratowanie sytuacji wewnętrznej kraju i nagle gotowe są do udzielania „pomocy", niemal że do dzielenia się ostatnimi dolarami z biednymi, „zagrożonymi" państwami południowo-wschodniej Europy?

Dlaczego Anglia, dotknięta klęską powodzi, Anglia, której produkcja ulega zmniejszeniu, Anglia, która stoi przed nierozwiązalnym zagadnieniem braku rąk do pracy — czemu ta właśnie Anglia utrzymuje równocześnie milionową armię, czemu w przemyśle zbrojeniowym zatrudnia 450,000 robotników, czemu przeznacza miliardowe sumy na zbrojenie?

Wojny nie będzie. Rozważając sprawę przyszłości świata wierzymy w ONZ. I mamy do tego powody:

Wierzymy w dobrą wolę narodów, które naprawdę poznały smak tej wojny, które wyszły z tej wojny bogatsze w doświadczenia i to doświadczenia o których nie zapomina się tak łatwo.

I w tych warunkach zadaniem ONZ jest przede wszystkim zmniejszyć ilość sporów...

Stosunek wielkich mocarstw do Niemiec (II)

Związek Radziecki

Zagadnienie stosunku ZSRR do Niemiec ma już za sobą bogatą tradycję sięgającą czasów powstania Zw. Radzieckiego, lat 1917—1919.

Już wtedy niemiecka penetracja gospodarcza i polityczna i co gorsze zbrojna, głęboko przeniknęła w tereny rosyjskie i znacznie zaważyła na rozwoju nowo powstałej Radzieckiej Organizacji Państwowej.

Ciągłe i konsekwentne dążenie Niemiec na przestrzeni historii do podporządkowania sobie Rosji a przede wszystkim do wykorzystania jej bogactw cechowały do ostatniej chwili politykę niemiecką. Fakt ten niewątpliwie przesądził o kierunku polityki Związku Radzieckiego w stosunku do Niemiec.

Związek Radziecki nie może dopuścić, by poraz czwarty w ciągu 30 lat doszło do agresji niemieckiej — by jeszcze dobrze nie odbudowana gospodarka znów legła w gruzach. — Stąd dążenia do bezwzględnego rozbrojenia i ograniczenia terytorialnego Niemiec jako całości, oraz wzmocnienia i skonsolidowania współpracy państw o tendencjach pokojowych — zwłaszcza państw słowiańskich.

W chwili obecnej Związek Radziecki odnośnie niemieckich zagadnień politycznych zajmuje stanowisko odmienne od anglosaskiego, popierając przywrócenie politycznej i gospodarczej jedności Niemiec, zgodnie z uchwałami poczdamskimi, oczywiście pod warunkiem całkowitego ich rozbrojenia politycznego, gospodarczego i militarnego.

Aktualnie Związek Radzieck zmierza do zorganizowania centralnej administracji niemieckiej; w miarę postępu istotnej demokratyzacji Niemiec zastąpiłby ją rząd centralny z którym alianci mogliby ostatecznie podpisać układ pokojowy. — Działalność tej administracji byłaby najlepszym wskaźnikiem, jak dalece w Niemczech nastąpiło zrozumienie chęć do zgodnego współżycia z sąsiadami.

Związek Radziecki konsekwentnie realizuje swoje postulaty na terenie strefy radzieckiej, tak jeżeli chodzi o likwidację niemieckiego przemysłu zbrojeniowego i niemieckiego kapitału (już w maju 1946), jak i o denazyfikację i prawdziwą demokratyzację, przy czym dużą rolę odgrywają partie demokratyczne i związki zawodowe.

WZGLĘDY GOSPODARCZE

Zestawiając stosunek USA i ZSRR do Niemiec można zauważyć, że wprawdzie zagadnienia polityczne w ustosunkowaniu się Związku Radzieckiego do Niemiec zaznaczają się wyraźniej, jednak rola problemów gospodarczych jest równie o ile nie bardziej doniosła jak problemów politycznych.

O gospodarce Niemiec w chwili obecnej decyduje Sojusznicza Rada Kontroli w Berlinie oraz szefowie alianccy poszczególnych stref (oczywiście w porozumieniu ze swoimi rządami).

Znamiennym jest fakt, że tak jak Anglosasi czynią wszystko by wzmóc produkcję niemiecką zwłaszcza stali innych surowców, tak Związek Radziecki twardo stoi na stanowisku ograniczenia niemieckiej produkcji do 50—55 procent poziomu przedwojennego; w tym duchu została powzięta uchwała Rady Kontroli z 26 marca 1946 r.

Planom anglosaskim sprzecznym z wyżej cytowaną uchwałą Rady Kontroli (zjednoczenie gospodarcze stref angielskiej i amerykańskiej, wstrzymanie spłaty odszkodowań, wzmożenie produkcji) Związek Radziecki zdecydowanie się przeciwstawił, proponując pokrycie należności reparacyjnych nie demontowanymi fabrykami i urządzeniami lecz z bieżącej produkcji tych fabryk.

W ten sposób cały niemiecki aparat produkcyjny pracowałby przez dobrych kilka lat na spłatę odszkodowań a nie na zyskowny dla siebie (i ewentualnie Anglosasów) eksport.

Punkt ciężkości tego zagadnienia leży w tym, że w chwili obecnej Niemcy produkują fabrykaty tego samego rodzaju co Wielka Brytania i Stany Zjednoczone. Fabrykaty te potrzebne są dla Związku Radzieckiego jak również i Polski dla celów odbudowy. Anglosasi dążą do zmiany struktury produkcyjnej Niemiec w sensie zastąpienia wytwórczości fabrykatów przez produkcję surowca, który byłby przerabiany na zachodzie; Związek Radziecki a w dalszej mierze i Polska jako producenci przeważnie surowców i półfabrykatów zostałyby w ten sposób zmuszone do konkurencji z Niemcami i w dużej mierze doszłoby do uzależnienia gospodarczego od mocarstw zachodnich.

W ten sposób zarysowywuje się istotny stosunek Związku Radzieckiego do Niemiec; jasnym jest, że urzeczywistnienie tej linii politycznej może przynieść Europie i światu nie tylko zawieszenie broni ale i trwały pokój.

JERZY MOND.

Przyjaźń i zaufanie

Kuźniecow, przewodniczący delegacji członków Najwyższej Rady Związku Radzieckiego przemawiał na konferencji prasowej w Londynie w imieniu delegacji radzieckiej.

„Wzmocnienie przyjaźni i wzajemnego zrozumienia pomiędzy narodami Wielkiej Brytanii i Związku Radzieckiego i ściślejsza współpraca z narodem angielskim dla celów pokoju i bezpieczeństwa całej ludzkości — jest zadaniem delegacji radzieckiej", oświadczył Kuźniecow. Szef delegacji radzieckiej dodał, że jest przekonany, iż naród angielski nie pozwoli podżegaczom na sianie niezgody i niepokoju pomiędzy narodami.

Poruszając sprawę obywatelek radzieckich, żon Anglików, dla których rząd Wielkiej Brytanii stara się otrzymać wizy wyjazdowe ze Związku Radzieckiego, Kuźniecow potwierdził, że otrzymał w tej sprawie list od podsekretarza stanu Mac Neill, który przekaże swemu rządowi. Kuźniecow podkreślił, że zdumiony jest zainteresowaniem prasy brytyjskiej dla tej sprawy, wtenczas, kiedy ta sama prasa milczy w sprawie tysięcy obywateli radzieckich przebywających w zachodniej Europie.

Co piszą inni?

ROBOTNIK — CENTRALNY ORGAN PPS — PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

W toku akcji, mającej na celu walkę z biurokracją i przerostami administracyjnymi odbył się w Ministerstwie Administracji Publicznej zjazd inspektorów samorządowych, oraz wojewódzkich naczelników samorządowych.

„W Ministerstwie Administracji Publicznej odbył się zjazd powiatowych i wojewódzkich inspektorów samorządowych oraz wojewódzkich naczelników samorządowych. Zjazd otworzył tow. min. Osóbka-Morawski, wygłaszając dłuższe przemówienie o roli samorządu.

Szczególną uwagę tow. min. Osóbka-Morawski poświęcił zagadnieniu walki z biurokracją, mówiąc m. in.: „Zerwanie z przerostami biurokracji i społeczne podejście do obywateli jest jednym z ważnych nakazów chwili obecnej." I dalej: „Obywatel spogląda na rząd poprzez urzędnika, milicjanta itd. Zły urzędnik w pojęciu przeciętnego obywatela jest synonimem złego rządu".

Dobrze się stało, że właśnie na terenie Ministerstwa Administracji Publicznej, — ministerstwa, mającego poprzez swe organy terenowe najściślejszy kontakt z obywatelem, — padły tak zdecydowane słowa przeciwko biurokracji. Ta przedwojenna zmora naszego życia publicznego w dalszym ciągu częstokroć „straszy" obywateli, będąc nieraz prawdziwym utrapieniem dla zwykłego śmiertelnika, który w tym czy innym charakterze styka się z urzędami lub władzami.

Społeczne podejście do obywateli, o którym mówił tow. min. Osóbka-Morawski, musi rzeczywiście stać się cechą właściwą nowego urzędnika."

RZECZPOSPOLITA — DZIENNIK GOSPODARCZY

W ramach prac komisji budżetowych jedną ze spraw, które omawianne były w pierwszym rzędzie była kwestia stanu żywnościowego Polski..

„Nie wszyscy zdają sobie z tego sprawę, że sprawa bilansu żywnościowego Polski nie jest już w tej chwili tak ostra, jak była w 1945 r. Pomimo ciągle wzrastającej konsumcji, ubiegły rok nie przyniósł zwyżki cen artykułów spożywczych. Procesowi wzrostu dochodu świata pracy nie towarzyszy zwyżka przeciętnego wskaźnika cen żywności. Są oczywiście także objawy sezonowych zwyżek w poszczególnych towarach, jak do niedawna w zbożu, ogółem biorąc jednak dobra te nie zwyżkują, a niektóre jak żywiec i jaja, nawet w przeciągu roku nieco zniżkowały.

Świadczy to o dużych sukcesach odbudowy naszego rolnictwa i powoduje konieczność przestawienia ostrza zainteresowań i wysiłków na przemysł, jednakże bez zaniedbania niewątpliwie niezaspokojonych jeszcze potrzeb inwestycyjnych odcinka wiejskiego"

Gazeta Robotnicza

Na marginesie stałego wzrostu szeregów partii katowicka „Gazeta Robotnicza" pisze:

„Linia PKWN, przyjęta w Lublinie, stała się drogą, po której poszedł rozwój Polski w okresie powojennym. Na kierunek tego rozwoju i formowanie się oblicza polskiej rzeczywistości PPS posiada wpływ bezpośredni, który stale się zwiększa i będzie się zwiększał. Zasada jednolitego frontu robotniczego, zespolenia w twórczym wysiłku wszystkich sił polskiej klasy robotniczej jest ogólną bazą politycznego działania, dzięki okrzepnięciu której zdołaliśmy przejść szczęśliwie przez wszystkie dotychczasowe trudności polityczne i gospodarcze. Wyrazem rosnącego zaufania do naszej partii, kierunku jej działalności i dotychczasowych osiągnięć jest olbrzymi napływ nowych członków. Jest on zresztą najzupełniej zrozumiały. PPS — to partia stara, mająca w Polsce pięknie zapisaną kartę. Znana jest polskim masom pracującym od przeszło pół wieku. W okresie międzywojennym w zupełnie odmiennych warunkach, kiedy Partia w okresach największego rozkwitu liczyła tylko kilkadziesiąt tysięcy członków, w wyborach sejmowych i samorządowych padało na listy pepesowskie miliony głosów. To była liczna gromada szczerych sympatyków, którzy stojąc formalnie poza partią, w decydujących momentach użyczali jej swego pełnego poparcia, mając całkowite zaufanie do jej programu oraz metod przez nią stosowanych."

O czym mówią w Pradze?

Wzór dla zagranicy

Mocą ustawy o górniczym ubezpieczeniu emerytalnym, górnicy uzyskali ubezpieczenie oparte na podstawach zaopatrzenia pensyjnego urzędników państw. Było zawsze życzeniem górników i innych robotników, by w ten sposób została rozstrzygnięta sprawa ich zaopatrzenia na wypadek starości i inwalidztwa; dziś to życzenie staje się rzeczywistością, jeśli chodzi o górników. Wkrótce zresztą przyjdzie kolej na podobne ubezpieczenie hutników, zaś przygotowane ubezpieczenie ogólne załatwi kwestię ubezpieczenia również i reszty robotników. Ustawa o ubezpieczeniu emerytalnym górników, uchwalona na czwartkowym posiedzeniu sejmu, złączy się wkrótce z imieniem ministra opieki społecznej, prof. Zdenka Nejedly'ego, który ponosi największą zasługę w jej urzeczywistnieniu.

O znaczeniu prawa o emerytalnym ubezpieczeniu górniczym powiedział nam sekretarz Związku Górników, tow. Malik: **„Dzięki ustawie dziś uchwalonej wypełnia się żądanie całego górnictwa, o które robotnicy walczyli przez całe dziesiątki lat. Ustawa przyznaje górnikom zaopatrzenie na wypadek starości i inwalidztwa w rozmiarach, których się oni nigdy nie spodziewali. Jest to najlepsze ubezpieczenie górników na całym świecie. Górnicy odwdzięczą się za ten dar świadomą pracą. Radość górników ujawnia się tym, że na wszystkich kopalniach, po otrzymaniu wiadomości o uchwaleniu ustawy, zostały wywieszone sztandary.**

Górnicze ubezpieczenie emerytalne jest tego rodzaju, że umożliwia pozyskanie nowych rąk roboczych, których brak dotkliwie odczuwa się w górnictwie. Wszystkim obywatelom Republiki i całemu państwu zależy na tym, by wydobycie węgla, który stanowi krew naszego życia gospodarczego, było istotnie zabezpieczone, a to może dojść do skutku jedynie w ten sposób, że górnictwo stanie się zawodem poszukiwanym i przyciągającym młode siły robocze.

Jest to ustawa, która stanie się wzorem dla zagranicy. Jak się dowiadujemy zajmują się już nią dyplomatyczne przedstawicielstwa innych krajów u nas i przygotowuje się jej przekład na języki światowe.

(„Rude Prawo", Praha)

Kieszonkowa republika San Marino

Żołnierze alianccy, walczący podczas ostatniej wojny we Włoszech — znaleźli na północ od Rzymu ograniczoną trzema wyniosłymi szczytami górskimi dolinę, otoczoną tablicami, głoszącymi: „Nie ma przejścia dla wojska. Państwo neutralne!". Koło jednej z tych tablic czuwał strażnik, odziany w operetkowy mundur i uzbrojony w przedziwną strzelbę z ubiegłego stulecia. Mówił jakimś niezrozumiałym narzeczem, ale z kilku łamanych włoskich słów żołnierze zrozumieli, iż przestrzegał ich: „Nie włóczcie się tędy! Będę strzelał w obronie naszej wolności!" Jakiś wykształcony szeregowiec amerykański wyjaśnił tajemniczą sprawę: „Przybyliśmy do San Marino" — powiedział.

San Marino to najmniejsza i najstarsza republika świata. Całe państwo zajmuje powierzchnię 38 mil kwadratowych i położone jest na wzgórzach Titano po stronie Adriatyku w Apeninach. Narodowym przemysłem San Marino jest produkowanie znaczków pocztowych i sprzedawanie ich filatelistom całego świata.

W San Marino nie ma zegarów normalnego podziału doby na 24 godziny. Dzień dzieli się na cztery równe części, a noc trwa dwanaście godzin. Obywatele tego kraju posiadają aparaty radiowe, ale w państwie nie ma ani jednej radiostacji, są znaczki poczty lotniczej, ale nie ma samolotów.

Ale San Marino jest czymś więcej, niż kolekcją paradoksów. W udręczonej rozbieżnościami politycznymi Europie, maleńkie to państwo jest jak gdyby modelem ustroju demokratycznego, istniejącego w kraju tym już od 1000 lat. Państwem rządzi Wielka Rada, składająca się z 60 obywateli, wybieranych na przeciąg 6 miesięcy. Głosują wszyscy obywatele San Marino, choć 80 procent z pośród nich to analfabeci. Cała ludność tego państwa liczy około 15.000 osób.

W okresie, poprzedzającym ostatnią wojnę światową, Mussoliniego irytował ten skrawek ziemi, położony jak by w oficynie jego państwa, a reprezentujący nieograniczoną wolność obywatelską. Podbicie maleńkiej republiki nie opłacało się ze względu na złe wrażenie, jakie mogłoby to wywołać na świecie; wobec tego ograniczył się jedynie do narzucenia na stanowisko regentów sędziów i policjantów zasłużonych faszystów.

W roku 1940 narzucony regency faszystowscy zmusili San Marino do wypowiedzenia wojny aliantom. W miesiąc później do ambasady amerykańskiej w Rzymie przybył jakiś nieznany nikomu osobnik, który podał się za specjalnego wysłannika Churchilla do ambasadora. Okazał mu tajną petycję, podpisaną przez tysiące obywateli San Marino, a brzmiącą, jak następuje — „Żelazna ręka Mussoliniego zmusiła nas do wypowiedzenia wojny Aliantom. Twierdzenie, że jesteśmy sympatykami Osi jest kłamstwem! Niech żyje wolność!"

Obecnie, po wojnie San Marino może się znów poświęcić swemu przemysłowi, polegającemu na fabrykowaniu i sprzedaży znaczków pocztowych. Ludność zajmuje się także rolnictwem, produkowaniem wina i ciosaniem kamieni drogowych, ale kwoty, przyczyniające się głównie do zrównoważenia budżetu państwowego płyną z handlu znaczkami.

San Marino jest — pomimo handlu znaczkami — ubogim krajem. W połowie ubiegłego stulecia jakiś przedsiębiorczy milioner wystąpił do tamtejszego rządu z propozycją otworzenia na terenie Republiki kasyna gry, które miałoby konkurować ze słynnym kasynem w Monte Carlo. Część ludności opowiedziała się za przyjęciem tej propozycji, ale ówczesny regenci sprzeciwili się gwałtownie — twierdząc, że „dobre imię państwa powstało nie dzięki jego dobrobytowi materialnemu, a tylko dzięki zasługom, dumie i uczciwości obywateli".

Zarządzono w tej sprawie plebiscyt i projekt utworzenia kasyna gier hazardowych — został odrzucony ogromną większością głosów. San Marino pozostało do dziś maleńkie i biedne, ale dumne i prawdziwie demokratyczne.

„Film Polski" łamie umowę zbiorową

Notatkę pod tym tytułem zamieszczoną w numerze 100 „Robotnika" podajemy bez komentarzy:

W prasie już wielokrotnie krytykowano stosunki panujące w Przedsiębiorstwie Państwowym „Film Polski". Dzisiaj notujemy fakt nieprzestrzegania przez to przedsiębiorstwo umowy zbiorowej i godzenia w ustawodawstwo ochronne pracowników.

W układzie zbiorowym, zawartym pomiędzy Związkiem Zawodowym Pracowników Filmowych R. P. a Przedsiębiorstwem Państwowym Film Polski istnieje paragraf, który postanawia, że „zwolnienie z pracy członka Zarządu Związku lub członka Rady Zakładowej może nastąpić tylko z ważnych przyczyn lub z winy pracownika i jedynie za uprzednią zgodą Zarządu Głównego Związku".

W konkretnym przypadku chodzi o członka Zarządu Głównego Związku, którego naczelna dyrekcja Filmu Polskiego zwolniła z pracy bez odszkodowania, bez wymówienia i bez uzgodnienia z Zarządem Głównym, podając jako powód ogólnikowo „przekroczenie kompetencyjne". Chodzi jednak o to, że owe „przekroczenia kompetencyjne" nastąpiły za wyraźną zgodą Centralnego Zarządu Kin.

Zarząd Główny Związku Pracowników Filmowych przekazał spór Prezydium Komisji Centralnej Związków Zawodowych i najwyższa instancja ruchu zawodowego wyjaśni niewątpliwie nieporozumienie i spowoduje uchylenie krzywdzącej i sprzecznej z prawem decyzji naczelnego dyrektora Filmu Polskiego.

To jedna strona sprawy. Druga, to owe kulisy i polityka personalna tych, którzy wyposażeni w atrybut władzy administracyjnej, ośmieleni posiadaniem legitymacji partyjnej, sądzą, że zakład pracy jest ich prywatną własnością i że mogą stosować metody, obrażające dobre obyczaje godzące w ustawodawstwo ochronne. Tych należy przywołać do porządku i przykładnie ukarać.

L. M.

Mistrz śpiewającego ołówka

Architektura nie należy w Polsce do sztuk popularnych. Niewystarczająco liczna ilość architektów czynnych i równie nieliczny w społeczeństwie procent świadomych kulturalnie wykształconych odbiorców nie przyczyniają się do jej upowszechnienia.

Nazwisko Stanisława Noakowskiego twórcy wyjątkowo pięknych wizji architektonicznych, świetnego pedagoga, autora wielu publikacyj, było w Polsce równie znane i cenione za jego życia, jak po r. 1928; tj. po jego śmierci. Wojna, która była bezlitosnym molochem dla dzieł sztuk pięknych znacznie przerzedziła bogatą jego spuściznę, ocalała zaledwie jedna czwarta z pozostałych po nim zbiorów. Otwarta obecnie w Warszawie wystawa uratowanych i zebranych jego dzieł znów przybliża go naszym oczom i sercom.

KRAJ LAT DZIECINNYCH

Noakowski otwierał ludziom oczy na piękno prowincji polskiej. Zabytki Nieszawy, Włocławka i Łowicza, wraz z krajobrazem tych okolic głęboko zapadły we wrażliwe serce dziecka, a potem ucznia szkolnego. Gdy nieco później wypadło odbywać studia na architektonicznym wydziale Imperatorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu, całą swą tęsknotę do kraju wyraża w licznych rysunkach i akwarelach tych miejsc rodzinnych. Nieszawska fara jagiellońska, katedra włocławska i kościółek św. Witalisa, które jako dojrzały artysta tylekrotnie rysował, nie były jedynymi źródłami jego natchnienia.

Jako mały chłopiec nie ma wcale pociągu do zabaw wojennych. Woli oglądać obrazki, z patyków i kamieni układać fantastyczne figury, nie odwraca się od ludzi i lubi komponować wspaniałe szaty i płaszcze o królewsko pontyfikalnym charakterze używając do tego materiałów tak prostych, jak papier i kolorowe bibułki.

Wyjazdy na wieś, uroczystości kościelne, długie rozmowy z ludźmi wiejskimi, klientami jego ojca — rejenta, wszystko to było wydarzeniem nieprzemijającym bez śladu w tej artystycznej duszy. Jest bardzo ważne, że znalazł odpowiedniego przewodnika. Ręką małego rysownika kierował dobry nauczyciel rysunków i przyjaciel całej rodziny Noakowskich, Francuz — Ludwik Bouchard.

Zainteresowania historyczne rodzą się w Łowiczu, gdzie Noakowski przebywa ostatnie dwa lata przed ukończeniem szkoły średniej. W tym mieście znajduje szereg pamiątek z czasów Napoleona, Aleksandra I i Wielkiego Księcia Konstantego. — Wszystko co go pociąga chce od najwcześniejszych lat odtwarzać plastycznie. Wysoki, cichy, bardzo staranny i małomówny prędko został nazwany przez klasę „dżwaktem". Nie przejmował się tym wcale. Każde ferie szkolne wzbogacały stan jego posiadania o duży notes pełen szkiców rysunkowych i pastelowych.

PRZEZ WIEDZĘ DO SŁAWY

Okres studiów akademickich w Petersburgu, to czas ciągłego zdobywania wielu odznaczeń. Noakowski otrzymuje kolejno wszystkie nagrody aż do wielkiego złotego medalu włącznie. Studia swe odbywał w wiele lat po śmierci ojca i w czasie wielkiego kryzysu materialnego w rodzinie.

Materialne możliwości studiowania stworzyła St. Noakowskiemu jego młodsza siostra Zofia z Noakowskich Balińska. Zdając sobie sprawę, jak wiele w życiu jej zawdzięcza, zrobił ją testamentarnie jedyną spadkobierczyną i właścicielką jego praw autorskich.

DZIŚ, STARUSZKA, WYSIEDLONA PO POWSTANIU Z WARSZAWY CIERPI WIELKI NIEDOSTATEK. — NIKT NIE POFATYGOWAŁ SIĘ ZAWIADOMIĆ JĄ O WYSTAWIE PRAC SŁAWNEGO BRATA, KTÓRA ODBYWA SIĘ TERAZ W WARSZAWIE.— SIEDEM PODAŃ ZŁOŻONYCH PRZEZ NIĄ DO WŁADZ POZOSTAŁO JAK SAMA MÓWI, BEZ ECHA.

ARTYSTA — PEDAGOG

Rzadkie i cenne połączenie w jednej osobie talentu artystycznego z wysoką umiejętnością nauczania — przypadło w udziale St. Noakowskiemu. Na czas pobytu w Warszawie przypada szczytowa faza rozwoju. O jego profesorskiej działalności na Politechnice Warszawskiej uczniowie i koledzy mogliby pisać tomy. — Skoro tylko uczelnia ta zaprosiła go do objęcia katedry na Wydziale Architektury Nowożytnej, porzucił doskonałe stanowisko zajmowane w Moskwie.

Miał własną metodę nauczania. W cudowny sposób potrafił ożywić teoretyczny wykład posługując się kawałkiem węgla rysunkowego lub kredy; w ten sposób słowa uzupełniał ilustracją. Rysunki te, mające z przeznaczenia żywot arcykrótki, były skończonymi dziełami sztuki.

Nie można pominąć wrodzonego daru wymowy, wzorowej konstrukcji całej prelekcji, gdzie nierzadko znajdowało się miejsce nawet na anegdotę, związaną z daną epoką. Potrafił słuchacza wprowadzić w omawiane czasy i uwagę jego utrzymać w napięciu.

Na Politechnice Warszawskiej Noakowski był dziekanem Wydziału Architektury przez trzy lata z rzędu. Dopiero zagrożony utratą wzroku — ustąpił z tego stanowiska. Umiał współżyć z kolegami, rozumiał i kochał młodzież akademicką. Był także profesorem żeńskiego liceum architektury, które z czasem obrało go za patrona swej uczelni.

Gdy się chce w wyobraźni odtworzyć dawną Polskę, tak różną od współczesnej, to nazwisko Noakowskiego bywa wymieniane obok Matejki. Noakowski malował od r. 1886 do 1928 i w tym okresie bardzo często sią całą swą wiedzę historyczną pod porządkowywał odtworzeniu polskiej kultury z przed wieków. Miał długoletnie studia nad historią architektury, przeprowadzał bardzo gruntowne badania zabytków. Wiedza w połączeniu z intuicją dawała mu jednakowo dobre zrozumienie zabytków włoskich, rosyjskich i polskich. Artysta wprowadzał widza do wnętrza kościołów, zamków, dworków czy jak Bizancjum, Asyria, czy Polska — każdy temat znajdował pod jego dotknięciem najdoskonalszą formę plastyczną.

„Architektem z ołówkiem śpiewającym" — nazywa Noakowskiego nadzwyczaj trafnie St. Miłaszewski. Pisze on: „Rysunk Noakowskiego to są sonety o kościołach, kantyleny o pałacach, ronda kapryśne o zaułkach gdzie tętni ledwie miniona przygoda to serenady o dachach pod księżycem — to ballady wnętrz, czerwonych od majestatów możnowładczych".

W obecnej dobie, bardziej niż kiedykolwiek potrzeba nam architektów o swoim własnym stylu, ale równych Noakowskiemu talentem i miłością kraju.

H. K.

Filmy amerykańskie w Polsce

Podkomitet dla Międzynarodowych Spraw Gospodarczych przy Prezydium Rady Ministrów zatwierdził ramową umowę filmową między Przedsiębiorstwem Państwowym Film Polski a MPEA (Motion Picture Export Association). — organizacją eksportową ośmiu wielkich wytwórni amerykańskich.

Umowa ta przewiduje wyświetlanie na ekranach polskich w ciągu roku bieżącego kilkudziesięciu filmów produkcji amerykańskiej z okresu 1939—1947 r.

Spośród wielu filmów które ujrzymy na naszych ekranach na pierwszym miejscu należy postawić „Stracony weekend" z Ray Milland w roli głównej. Film ten zdobył wielką nagrodę na konkursie w Hollywood i wielką nagrodę na Międzynarodowym Festiwalu w Cannes. Będziemy również oglądać film „Dzieje jednego fraka", w którym występuje siedem wielkich gwiazd amerykańskich z Charles Boyer i Ritą Hayworthe w rolach głównych. Oprócz tego ujrzymy film „Wieczna Ewa" z Deann Durbin i Charlem Laughtonem, „Mściwy jastrząb" — film osnuty na tle walk lotnictwa amerykańskiego z Japończykami na Pacyfiku. Bardzo efektowny jest zakupiony przez nas film rysunkowy Maxa Fleischera „Podróże Guliwera".

W najbliższych dniach będzie podpisany szczegółowy traktat określający dokładnie poszczególne punkty podpisanej umowy ramowej.

Herbaty nie zabraknie

„Społem" zawarło ostatnio umowę z Min. Aprowizacji i Handlu w sprawie rozprowadzenia herbaty na wolnym rynku w ilości ogólnej 300 ton.

W ten sposób dający się odczuwać brak herbaty na wolnym rynku będzie zażegnany.

Nie będziemy się nawet oburzać

Wystąpienia Marshalla i Bevina na Konferencji Moskiewskiej w sprawie granic polsko niemieckich nie były dla nikogo w Polsce niespodzianką. Stanowisko rządów Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii jest nam znane z uprzednich wystąpień anglosaskich mężów stanu.

Oczywiście — Marshall ustroił swoje rewizjonistyczne w stosunku do stanu obecnego tendencje w piękne słówka, a nawet komplementy pod naszym adresem. Oczywiście była mowa w wystąpieniu Marshalla i Bevina o trosce „o losy Europy", a nawet mówiono o niebezpieczeństwie agresji niemieckiej w związku ze ścieśnieniem Niemców.

Jakież stanowisko może wobec tych wystąpień zająć Polska? Czy mamy się oburzać, czy mamy atakować Marshalla, Bevina, rządy anglosaskie?

Nie. Przyjmujemy te oświadczenia z kompletnym spokojem i równowagą. Nasz spokój i naszą równowaga płyną stąd, że zdajemy sobie sprawę o istnieniu w dziejach ludzkości pewnych faktów nieodwracalnych. Takim faktem jest nie — wzięcie pod administrację — ale odzyskanie, spolonizowanie, zaludnienie i zagospodarowanie naszych Ziem Zachodnich. Takim samym faktem jest ewakuacja z tych terenów 5 milionów Niemców.

Czy czyjekolwiek przemówienie zdoła odepchnąć od Odry i Nysy te miliony Polaków, które zaludniły te ziemie? Czy jakiekolwiek przemówienie zdoła sprowadzić za Odrę i Nysę tych którzy okupowali te ziemie, tych którzy niszczyli na nich polskość, którzy popełnili straszliwą zbrodnię ostatniej wojny z jej wszystkimi okrucieństwami i następstwami? NIE. To jest dla nas jasne i dlatego jesteśmy spokojni i zrównoważeni.

Niezależnie od tego wiemy, że o słuszności naszej sprawy jesteśmy przekonani nie tylko my. Dwa inne mocarstwa: Związek Radziecki i Francja poparły na Konferencji polskie stanowisko. Pozornie więc stosunek głosów jest — 2:2. Ale tylko pozornie.

Jeżeli Marshall i Bevin, a więc przedstawiciele krajów nieokupowanych w czasie ostatniej wojny przez żołdactwo niemieckie, występują przeciw naszym obecnym granicom zachodnim, to nie znaczy to, ażeby cały naród angielski i amerykański podzielały ich stanowisko. Wiemy, że w Anglii opozycja nawet rządzącej Labour Party zajmuje stanowisko inne, nam przyjazne. Wiemy, że część demokratów i republikanów w Ameryce również nie zgadza się z polityką Marshalla i Trumana.

Z drugiej strony świadomi jesteśmy faktu, że Francuzi i narody Związku Radzieckiego — jedni i drudzy przekonali się, co to są Niemcy — w zupełności aprobują to, co oświadczył w naszej sprawie Mołotow i Bidault.

A więc rachunek wygląda nieco inaczej.

Wzywamy do powrotu

Mało jest podobnych Polsce państw które posiadają tak duży odsetek obywateli poza granicami kraju. Lecz mało jest też takich narodów które mimo przerwania łączności między macierzą a wychodźctwem zachowały jedność duchową i silne poczucie narodowe. Dowodem tego jest przeszło 600-letnia walka Polaków w Niemczech w organizacjach, związkach i stowarzyszeniach, uporczywy wysiłek Polonii francuskiej w walce o byt z jednoczesną prężnością organizacyjną, zachowanie odrębności narodowej Polaków w Belgii, Danii, Holandii, Stanach Zjednoczonych, Argentynie, Brazylii i w reszcie krajów świata.

Wychodźctwo polskie zatem — gdziekolwiek się znalazło — wygrało walkę o zachowanie poczucia narodowego.

Dziś na Ziemiach Odzyskanych są Polacy, nie ma Niemców. Opuścił je nieprawy gospodarz, wrócił — prawy dziedzic.

Bilans dwuletniej pracy jest naprawdę imponujący:

Przesiedlenie blisko 4,5 miliona Polaków, dobrowolne repatriowanie prawie tyluż Niemców, uruchomienie przemysłu obsianie ziemi, odbudowanie dróg kolejowych, mostów itd. Perspektywy są jasne i wróżą najlepszą przyszłość tym, którzy jeszcze przyjdą. A przyjdą niewątpliwie polscy górnicy, hutnicy, rzemieślnicy, robotnicy rolni, nauczyciele z Niemiec, Francji, Belgii, Danii, Holandii, Anglii, Ameryki i innych krajów. — Przyjść muszą, bo jest to jedyna szansa, jaką historia dała Narodowi Polskiemu, aby po latach tragedii mógł pracować spokojnie i pokojowo we własnej ojczyźnie. Tego wymaga rozum polityczny narodu, historia, tego żądają pokolenia, dla których dziś Polskę trzeba na Ziemiach Odzyskanych budować.

Doceniając wielki autorytet moralny i siłę organizacyjną Polonii zagranicznej, a jednocześnie pragnąc ją zbliżyć do najistotniejszego zagadnienia Polski — problematyki Zachodniej, rozwijał PZZ. już od chwili swego powstania ożywioną działalność wśród ośrodków polskich zagranicą. Z jego inicjatywy został stworzony jeszcze w r. 1922 Związek Polaków w Ameryce. Podobnie nawiązał PZZ. bliskie kontakty z Polonią francuską, a w r. 1929 po wielu trudnościach ze strony ówczesnego rządu polskiego, przyczynił się do zorganizowania wielkiego Zjazdu Polonii Zagranicznej, w wyniku którego powstała Rada Organizacyjna Polaków z Zagranicy.

Obecnie dla działalności na zewnątrz kraju w PZZ. powołane zostały specjalnie do życia dwa Wydziały: Polonii Zagranicznej i Zagraniczny. Pierwszy prowadzi akcję wśród wychodźctwa polskiego, pozostając w bliskim kontakcie ze środowiskami i organizacjami polskimi na całym świecie, zapoznaje je z dotychczasowym dorobkiem Ziem Odzyskanych, informuje o akcji reemigracyjnej. Wycieczki Polonii z zagranicy goszczone są przez PZZ; podobnie z Polski wysyłane są za jego pośrednictwem ekipy propagandowo informacyjne. Praca Wydziału Polonii Zagranicznej ma doniosłe znaczenie, daje bowiem wychodźctwu polskiemu możność otrzymania bezstronnego, obiektywnego obrazu rzeczywistości polskiej.

Wydział Zagraniczny prowadzi zagranicą żywą działalność informacyjną, a jednocześnie przez kontakt z organizacjami społecznymi, kulturalnymi i młodzieżowymi w innych krajach naświetla prawdziwą treść poczynań niemieckich, skierowanych przeciw Polsce i ogólnemu pokojowi.

Praca PZZ. spotyka się z silnym oddźwiękiem całego społeczeństwa polskiego i jest przez nie żywo popierana. To dodaje organizacji nowych sił do dalszej równie owocnej i wytężonej pracy.

Doniosłe reformy studiów akademickich

Dnia 12 bm. zakończyły się obrady plenarnego posiedzenia Rady Szkół Wyższych przy współudziale Ministra Oświaty, tow. Skrzeszewskiego, Ministra Odbudowy, tow. Kaczorowskiego oraz podsekretarzy stanów w Ministerstwie Oświaty, tow. Henryka Jabłońskiego i ob. Eugenii Krassowskiej.

Na posiedzeniu omawiano sprawy dotyczące reformy studiów technicznych, ekonomiczno handlowych, humanistycznych, planowania finansowego nauki i szkół wyższych oraz projekt nowej ustawy o organizacji nauki i szkół wyższych. Najobszerniej omawiany był problem reformy studiów technicznych. W zakresie tym za podstawę przyjęto projekt prof. Straszewicza o dwustopniowości studiów technicznych w ramach politechnik. Przyjęty w tej sprawie wniosek stwierdza:

1) Kształcenie inżynierów powinno być w zasadzie zadaniem oddzielnych szkół inżynierskich. Ze względu na niedostateczną ilość szkół inżynierskich wskazanym jest w obecnych warunkach kształcenie inżynierów także przez politechniki. W tym celu wydziały politechnik powinny opracować odpowiednie formy organizacyjne, licząc się z charakterem studiów, jak i z możliwościami personalnymi i materialnymi.

2) Zebrani wyrażają opinię, że absolwenci kursów wstępnych przy politechnikach, uzyskują wstęp na politechnikę bez egzaminu wstępnego, jedynie w wypadku otrzymania na egzaminie końcowym kursu ocen conajmniej dobrych z podstawowych przedmiotów dla danego wydziału. Absolwenci, którzy otrzymali na egzaminie końcowym oceny dostateczne winni być przyjmowani do szkół inżynierskich bez egzaminu wstępnego. Uchwały te mają na celu wprowadzenie na politechnikach dwustopniowości studiów technicznych, tj. kształcenie inżynierów zawodowych oraz inżynierów z tytułem naukowym.

W zakresie studiów ekonomiczno-handlowych przyjęto do wiadomości sprawozdanie prof. Wacława Lipińskiego oraz wzięto za podstawę do dalszego rozpracowania programowego projekt rektora prof. dr Sarny. — Między innymi postanowiono umożliwić absolwentom szkół wyższych nieakademickich uzyskiwanie stopni naukowych w szkołach akademickich po spełnieniu warunków stawianych przez szkoły akademickie, z zaliczeniem odbytych studiów.

Prof. dr Manteuffel referował zagadnienie studiów humanistycznych — proponując by stopień magistra tych nauk był nietylko tytułem naukowych ale upoważniał jednocześnie do wykonywania zawodu, tj. by osoby po ukończeniu studiów humanistycznych miały już podbudowę do wykonywania przez siebie obranego zawodu. Projekt ten zdążał w tym kierunku, by na wydziałach humanistycznych rozszerzono zakres wykładów praktycznych i zawodowych.

Minister Kaczorowski oraz dyr. Iwanke omówili sprawę finansowych podstaw dla rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego, zwracając uwagę na niewspółmierne finansowanie niektórych dziedzin naukowych ze szkodą dla innych.

Na zakończenie prof. dr Jaroszyński zreferował nowy projekt ustawy o organizacji nauki i szkół wyższych nad którym odbyła się wstępna dyskusja.

1000 traktorów dla osadników

W związku ze zbliżającymi się pracami w polu, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów przeznaczył spośród przyjętych przez Państwowe Nieruchomości Ziemskie traktorów, 1000 sztuk do uprawy gruntów w gospodarstwach na Ziemiach Odzyskanych. Rolnicy, korzystający z tych traktorów poniosą koszty odpowiadające kosztom PNZ.

Ponadto Komitet Ekonomiczny uruchomił na uprawę dla osadników Ziem Odzyskanych 6%-wy kredyt średnio-terminowy w wysokości 12 milionów złotych, spłacalny do 31 grudnia 1947 r., z prawem prolongaty dla poszczególnych osadników, najpóźniej do dn. 1. XI. 1948 r.

Kredyt ten uruchomiony będzie w ramach kredytów bankowych, przewidzianych w Planie Inwestycyjnym na 1947 r. na pomoc dla osadników Ziem Odzyskanych. Ulga w oprocentowaniu kredytów pokryta zostanie z budżetu Ministerstwa Ziem Odzyskanych.

Konferencja Rady Naukowej dla Zagadnień Ziem Odzyskanych

W dniach 21—26 kwietnia br. odbędą się w Krakowie obrady komisyj wyłonionych przez Radę Naukową dla Zagadnień Ziem Odzyskanych.

Program obrad obejmuje doniosłe i żywotne problemy ziem odzyskanych. Na pierwszy plan wysuwa się zagadnienie uwłaszczenia osadników w miastach. Szereg referatów poświęconych zostanie niezmiernie ważnemu dla wzmocnienia więzi społecznej ziem zachodnich problemowi zespalania się ludności i roli nauk historycznych w tym procesie.

Szeroko omawianą będzie kwestia komunikacji kolejowej na ziemiach odzyskanych z punktu widzenia potrzeb osadnictwa miejskiego, jak wiejskiego, dalej sprawa szkolnictwa zawodowego rolniczego. Poza tym w programie obrad uwzględnione jest zagadnienie ochrony przyrody, które nabiera obecnie dużej aktualności ze względu na tworzenie nie podlegających parcelacji rezerwatów ziemi dla celów publicznych.

W obradach weźmie udział kilkudziesięciu uczonych i specjalistów ze wszystkich ośrodków naukowych Polski oraz delegaci ministerstw i urzędów centralnych.

Prace komisyj budzą zrozumiałe zainteresowanie ze względu na doniosłość objętych programem problemów dla nowej rzeczywistości polskiej.

Obrady, zorganizowane przez Biuro Studiów Osadniczo - Przesiedleńczych, będą odbywały się w sali obrad Izby Przemysłowo-Handlowej ul. Długa 1.

„Żywa gazetka" u kolejarzy krakowskich

(S). Wczoraj odbyło się w Domu ZZK zebranie informacyjne dla kolejarzy różnych służb, członków PPS. W programie była żywa gazeta, uświadamiająca członków w sprawach ideologicznych, polityki zagranicznej, aktualnych zagadnieniach krajowych i miejscowych oraz w problemach społecznych.

Artykuł wstępny wygłosił mgr. Pukowski, sprawy polityczne omówił Herzig Z., miejscowe Bogucki, spółdzielczość Świtalski, społeczne Kłys, naukowe Bogucki, turystykę i sport Kędzior, humor Kłys, drobne ogłoszenia Kałażyński.

Należy stwierdzić, że tego rodzaju zebrania zasługują na wielkie uznanie i niezawodnie udostępniają licznym rzeszom kolejowym najbardziej aktualne zagadnienia doby obecnej, spełniając rolę wychowawczo-kulturalną i polityczną.

Na Fundusz Odbudowy Warszawy

(o. d.) Na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy wpłynęły ostatnio następujące sumy: z Miejskiego Komitetu w Krakowie zł. 200.000, z Państwowych Zakładów Bawełnianych w Głuszcach 80.213 zł., z gminy Czernichów 66.432 zł., z gminy Niedźwiedzice 15.000 zł., z Hotelu Polera w Krakowie 5.590 zł., z P. K. S. w Zakopanem 5.050 zł.

Z powyższych sum Naczelna Rada Odbudowy Stolicy przez udzielanie odpowiednich kredytów popiera akcję odbudowy poszczególnych zabytków, obiektów użytkowych w Warszawie.

Województwo krakowskie, zobowiązało się odbudować gmach historycznej Dziekanki, w późniejszym etapie inne domy na Krakowskim Przedmieściu. W akcji tej całe społeczeństwo woj. krakowskiego powinno wziąć żywy udział, gdyż stolica i jej odbudowa to sprawa nie tylko lokalna, warszawska, ale sprawa całego narodu polskiego.

Nowe władze w Zw. Zaw. Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego

Ostatnio w sali OKZZ odbyło się Walne Zebranie członków Zw. Zaw. Prac. Leśn. i Przem. Drzew. Oddziału Krakowskiego. Na Zebranie przybyło około 1.500 członków. Z ramienia Zarządu Głównego byli obecni na Walnym Zebraniu tow. tow. Stachurski Aleksander i Ratka Stefan. Z ramienia OKZZ brali udział tow. tow. Dzierwa i Boksan. PPS reprezentował tow. Dzierwa, PPR tow. Sołtys.

Przewodniczył tow. Mika, protokół prowadził tow. Mikołajczyk. Sprawozdanie z działalności Zarządu złożył tow. Mika, sprawozdanie kasowe tow. Pieczonka. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej złożył tow. inż. Szunko, który imieniem Komisji Rewizyjnej postawił wniosek o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi. Po przeprowadzonej dyskusji wniosek Komisji Rewizyjnej uchwalono jednogłośnie.

Następnie zabierali głos tow. Stachurski imieniem Zarządu Głównego, tow. Dzierwa imieniem OKZZ i PPS. Imieniem PPR przemawiał tow. Sołtys.

Po wygłoszonych referatach przystąpiono do wyboru nowych władz. Przewodniczącym został ponownie wybrany tow. Mika, jako członkowie do dalszego składu Zarządu weszli tow. tow. Matkowski Wiktor, Mikołajczyk Franciszek, Gałaś Władysław, Pieczonka Franciszek, Głazek Aleksander, Kostuj Piotr, mgr Blok Józef, mgr Kwaśniewicz Marian, Walas Tadeusz i Gazda Roman.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano tow. tow. Panka Józefa, Szymańskiego Ludwika i inż. Szunko.

Do Sądu Koleżeńskiego zostali wybrani tow. tow. mgr Stark Michał, Siewierska Anna, Kozieł Antoni, Gruszczak Józef, inż. Jaworski Tadeusz.

Po wyborze Zarządu uchwalono rezolucje i wnioski, poczym tow. Mika zebranie rozwiązał. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

Na tropie mordercy

Na terenie pow. chrzanowskiego został zamordowany Brzóska Jan w dniu 9. IV. 47 r. w Gromadzie Bolęcin gmina Babice. Morderstwa dokonano prawdopodobnie na tle majątkowym. Sprawcy dokonali morderstwa w domu, a następnie wywieźli zwłoki ofiary do lasu odległego o 1.5 km od wioski i zakopali je.

Sąsiedzi, widząc, że Brzóski nie ma w domu dali znać na MO, która w związku z morderstwem zaaresztowała syna zamordowanego, który wskazał, gdzie zakopany jest ojciec.

Pogrzeb mjr. dr J. Haraschina

(S) W dniu dzisiejszym na cmentarzu rakowickim o godz. 14.15 odbędzie się po ekshumacji w Siedlcach pogrzeb dr Juliana Haraschina.

Dr Haraschin był odznaczony orderem Polonia Restituta, Krzyżem Niepodległości Polski w r. 1918, był prezesem dyrekcji Kolei w Gdańsku, a następnie w 1939 r. w Toruniu.

Dr Haraschin zmobilizowany w roku 1939 do wojska w Siedlcach, zginął w czasie nalotu bombowego podczas ubezpieczania swego odcinka w dniu 7 września 1939 r.

Dr Haraschin był odznaczony orderem Polonia Restituta, Krzyżem Niepodległości i Złotym Krzyżem Zasługi oraz medalami za wojnę, 10-lecia srebrnym i brązowym za wierną służbę, oraz medalem zwycięstwa i wolności.

Major Haraschin, człowiek niespożytej energii i inicjatywy w pracy dla dobra ojczyzny, pochodzi ze znanej rodziny krakowskiej, z której wyszli znany artysta polski, Leon Wyrwicz-Haraschin, dr Karol Haraschin dyrektor szkoły, płk. dr Henryk Haraschin i płk. Polan-Haraschin.

Wojew. Konferencja Pracowników Służby Zdrowia

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia okręgu krakowskiego, przypomina delegatom, że Wojewódzka Konferencja odbędzie się dnia 20. IV. 47 r. o godz. 10-tej przed południem w lokalu własnym Rynek Gł. 34 III p. pok. Nr. 25.

W sprawie zaopatrywania się w węgiel

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych w Krakowie zawiadamia, że dla uniknięcia trudności opałowych w późniejszym okresie, zakłady przemysłowe i instytucje winny już obecnie zaopatrywać się w węgiel i koks.

Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego powiadomiła OKZZ, że tak składy państwowe jak i składy kupców koncesjonowanych na terenie Krakowa posiadają wystarczające zapasy węgla i koksu i już obecnie mogą pokryć zapotrzebowanie w/w. instytucji i zakładów przemysłowych.

Zamówienia należy kierować do Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego Kraków, ul. Pierackiego 1.

W niedzielę bieg na przełaj

W niedzielę dnia 20 kwietnia br. o godzinie 11-tej odbędzie się bieg na przełaj w konkurencji drużynowej i indywidualnej o nagrody Miejskiego Urzędu WF i PW Kraków.

Start i meta na Stadionie Miejskim w Krakowie, tamże zbiórka zawodników o godz. 9-tej. Trasa wynosi ok. 4 km.

W sobotę dnia 19 kwietnia o godz. 12-tej zostaje zamknięta lista uczestników biegu na przełaj, i do tego czasu należy przedłożyć nazwiska zawodników z podaniem ich wieku oraz zaświadczenia o badaniu lekarskim.

Komunikaty partyjne

INWALIDZI WOJENNI!

Dnia 30 kwietnia o godzinie 10 przed południem na sali Nr. 52 w Gmachu PPS, Rynek Gł. 30 odbędzie się zebranie inwalidów wojennych i sympatyków. Uprasza się o liczny udział w zebraniu.

* * *

W ślad za komunikatem Nr. 2 przypomina się, że z dniem 15 bm. minął termin przedstawienia wykazów, celem ujęcia w kartotekę członków Komitetu Dzielnicowego Kraków-Śródmieście.

Wykazy przedstawiać sekretarzowi Towpaszowi — Rynek Gł. Nr. 30, pokój 13.

PORADY PRAWNE

Komitet Dzielnicowy Kraków-Śródmieście uruchomił bezpłatne porady prawne wstępne i opiekę prawną. Wyznaczeni sędziowie będą udzielać porad prawnych we wtorki i piątki w lokalu Komitetu Dzielnicowego Kraków - Śródmieście, Rynek Główny 30, pokój 13 — każdorazowo od godz. 18—19.

TOWARZYSZKI!

Referat Kobiecy WK PPS prosi Was uprzejmie o zgłaszanie swej pomocy przy wyrobie goździków pierwszo-majowych.

Praca odbywa się każdego dnia w godzinach od 9-tej do 17-tej w Referacie Kobiecym II piętro pok. nr. 55.

KOMUNIKAT

Placówka sprzedaży książek przy Towarzystwie Przyjaźni Polsko-Radzieckiej zawiadamia P. T. Odbiorców, iż przybył nowy transport książek naukowych i beletrystycznych. Ceny bardzo przystępne.

Sprostowanie

(o. d) Wydział Wojewódzki podaje do wiadomości, iż Konkurs Chórów o nagrodę Wojewody Krakowskiego zapowiedziany na dzień 13. 4. br. odbędzie się dnia 20. 4. br. w sali kinoteatru Świt, ul. Straszewskiego 18.

Sekcja motocyklistów

R. K. S. „Związkowiec" otwiera swój sezon sportowy w najbliższą niedzielę, dnia 20 kwietnia r. b. o godzinie 10-tej rano Mszą świętą w klasztorze OO. Reformatów we Wieliczce.

Na uroczystość tę Zarząd zaprasza Członków Sekcji, Członków bratnich Klubów i Sekcyj Motocyklowych oraz Motocyklistów niezrzeszonych i Sympatyków tego sportu.

Wystawa typograficzna J. Bukowskiego

Staraniem Dyrekcji Miejskiego Muzeum Przemysłu Artystycznego, przy współudziale Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych i Towarzystwa Miłośników Książki w Krakowie, zostanie urządzona w związku ze „Świętem Książki" w gmachu Muzeum Wystawa Prac Typograficznych Jana Bukowskiego (1873—1943), wybitnego artysty malarza, znakomitego grafika, profesora Państwowej Szkoły Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego.

Jan Bukowski położył największe zasługi około podniesienia nowoczesnego drukarstwa polskiego i zdobnictwa książki.

Podstawą wystawy będzie piękna kolekcja grafiki Jana Bukowskiego, ofiarowana w swoim czasie do zbiorów Gabinetu rycin Muzeum Przemysłu Artystycznego przez Dyr. Zygmunta Klemensiewicza.

Ponadto szereg cennych eksponatów złożyła córka zmarłego artysty, Ewa Grosse.

Dyrekcja Muzeum Przemysłu Artystycznego zwraca się do wszystkich instytucyj artystycznych i drukarń krakowskich oraz osób prywatnych z prośbą o nadsyłanie do dnia 22 kwietnia br. na wystawę prac typograficznych oraz materiałów odnoszących się do twórczości Jana Bukowskiego, pod adresem: Miejskie Muzeum Przemysłu Artystycznego, ul. Smoleńsk 9.

Wystawa zostanie otwarta w niedzielę dnia 27 kwietnia 1947 r.

Były starosta nowotarski na ławie oskarżonych

(S) [illegible]oraj w Rejonowym Są[illegible] Wojskowym odbyła się rozpra[illegible] przeciw staroście nowotarskie[illegible] mgr. Władysławowi Skibińskie[illegible] [illegible]y we wrześniu 1945 został [illegible] starosty na [illegible]e [illegible]ej zagrożonym przez bandę „[illegible]".

[illegible] mógł się po[illegible]nić do zwalczenia [illegible] przez szybkie ko[illegible]nikowanie [illegible] bezpie[illegible] wiadomości, jakie otrzymał od podwładnych sobie [illegible].

[illegible] wytoczyła [illegible]u sprawę na podstawie dwóch [illegible]kretnych wypadków: ob. 16 7. Jak. [illegible]owan[illegible] w sierpniu 1946 ob. Chełdak, sołtysi wsi powiatu nowotarskiego podali osk. Skibińskiemu wiarygodne wiadomości o przebywa[illegible] na podległym mu obszarze powiatu nowotarskiego członków bandy „[illegible]". Banda [illegible] usiłowała zmusić przemocą owe wsie do zapłacenia kontrybucji pod grozą terroru, a oskarżony w pierwszym wypadku nie powiadomił o tym władzy, a w drugim powiadomił tak późno, iż wszelka akcja organów bezpieczeństwa była spóźniona i niecelowa.

Oskarżony został zatrzymany przez organa BP w Nowym Targu i osadzony w dniu 29. XI 1946 r. w więzieniu.

Zeznania świadków ustaliły, że Skibiński, członek PSL znał dowódcę bandy „Ognia" Kurasia, u którego krył się podczas okupacji niemieckiej. Na terenie powiatu nowotarskiego zginęło 76 funkcjonariuszy UB, a starosta nie uczynił nic aby publicznie przeciwdziałać czynem czy słowem w tym kainowym przelewie krwi bratniej.

Charakterystyczne światło rzuca na sylwetkę oskarżonego fakt, iż gdy pewnego dnia wracał do Nowego Targu, auto jego zatrzymała banda, która po obejrzeniu teczki z papierami, usłyszawszy od szofera, że jedzie starosta nowotarski, puściła go z życiem, podczas gdy nawet kucharka [illegible] czeństwa został [illegible].

Prokurator w mocnym przemówieniu podkreślając powyższe momenty, prosi o surowy wymiar kary [illegible] sob urząd, zawiódł zaufanie tym bardziej, że powiat nowotarski należał do tych ziem, gdzie należało pracować z całą energią. Zawiódł on również zaufanie sołtysów, ludzi których należało kontrolować i pouczać ich. Zameldowanie jednego z sołtysów zbył słowami: „tak robić, żeby dobrze było i żebym do biedy nie wpadł".

Mecenas Aschenbrenner w krótkiej i dobitnej mowie stwierdził, że nie broniłby swojego klienta, gdyby nie [illegible] pełnego przekonania co do jego dobrej woli. A następnie omawiając jego wysiłki w celu przeciwdziałania bandzie prosił o uniewinnienie klienta.

Przewodniczący prowadzący rozprawę z wielkim umiarkowaniem i powagą — po przerwie ogłosił wyrok skazujący Skibińskiego na 6 lat więzienia z darowaniem połowy kary na mocy amnestii i z zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

Przewodniczący podkreślił, że wyrok jest tak łagodny jedynie ze względu na okres amnestyjny. Kara powinna być znacznie surowsza gdyż, aczkolwiek Skibiński nie należał do bandy, jednak jej patronował i ponosi pośrednią winę za ofiarę życia i krwi 76 pomordowanych funkcjonariuszy UB., a zatrzymanie go przez bandę na Obidówce bez przykrych dla oskarżonego konsekwencji rzuca charakterystyczne światło na jego sylwetkę.

Wyrok ten będzie przykładem dla urzędników, których przewinienia Sądy polskie tępić będą z całą bezwzględnością.

Co, gdzie i kiedy?

RADIO

na dzień 18 kwietnia 1947 r. (piątek)

Kraków, 6.00 Sygnał czasu. [illegible].05 Dzien. [illegible] Sygnał czasu i audycja na „Dzień dobry". 7.02 Muzyka. 7.15 Wiadomości oraz przegląd prasy. 7.35 Program Rozgłośni Krakowskiej. 7.40 Muzyka poranna. 8.30 Informacje ogólnopolskie. 8.40 Skrzynka PCK. 8.50 Przerwa. 13.45 Kronika krakowska. 14.000 Koncert życzeń. 14.30 Kon[illegible] reklamowy. 14.40 Audycja dla dzie[illegible] Słuchowisko dla dzieci młodszych. 15.30 Audycja rozrywkowa. 16.00 Dziennik. 16.12 Utwory skrzypcowe. 16.30 Audycja dla chorych. 16.45 Godard — Walc koncertowy. 17.00 Felieton. 17.10 Reportaż. 17.20 Audycja popularna. 17.50 Koncert dla przodowników świata pracy. 18.25 Audycja Ochotniczej Straży Ogniowej. 18.42 Skrzynka P. K. O. 18.45 Audycja dla wsi. 18.55 Audycja słowno-muzyczna. 19.15 Wizyta w redakcji „Odrodzenia". 19.25 Giacomo Puccini Tosca — opera. — Dziennik wieczorny. 21.45 Wykład **„Historia doktryn ekonomicznych"**. 22.00 Kwadrans prozy „Popioły". 22.15 Koncert rozrywkowy. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.25 **Fragmenty ze „Strasznego dworu" w wyk. artystów polskich [illegible] Londyńskiej Orkiestry Symfonicznej**. 23.50 Program Rozgł. Krakowskiej na dzień następny. 23.55 Z ostatniej chwili, sygnał czasu, hymn i koniec audycji.

W Kinach

SCALA: Dusze nieujarzmione
GDAŃSK: Daleka droga
WOLNOŚĆ: Ulica złoczyńców
ŚWIT: Ich stu i ona jedna (z Deanną Durbin)
WARSZAWA: Kryzys skończony (z Danielą Darrieux)
APOLLO i SZTUKA: Rywal jego królewskiej mości (operetka)
UCIECHA: „Dziewczęta z Nowolipek",
WANDA: Czarodziejski kwiat

W teatrach

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO Godz. 19 „Judasz z Kariothu" K. H. Rostworowskiego [illegible] udziałem Ludwika Solskiego.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala godz. 19-ta „Ich czworo" — komedia G. Zapolskiej.

Mała sala — godz. 19.15 — „Rozdroża miłości", sztuka Jerzego Zawieyskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. 19 „Pan Jowialski" Al. Fredry z A. Podgórską, T. Wesołowskim i K. Biernackim.

POLSKI TEATR AKADEMICKI (u. 18 stycznia 1 — Kino „Wolność") — g. 19.00 Rewia „Prima Aprilis".

TEATR „KOMEDIA MUZYCZNA" (Lubicz 48) — godzina 19.00 „Wiktoria i jej Huzar", operetka Paula Abrahama.

„SIEDEM KOTÓW" ul. Zyblikiewicza 1 godz. 19.10 „Historia świata" — Mariana Eilego i Jana Kamyczka.

TEATR LALKI I AKTORA „GROTESKA" godz. 17.00 „Złota Rybka" — przygody Maćka Kłoska.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Wielkie igrzyska sportu robotniczego w dniu 1 maja

Wielkie igrzyska sportu robotniczego Celem uczczenia Święta Pracy Związek Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych Okręg Krakowski, w porozumieniu z Okręgową Komisją Związków Zawodowych urządza w dniu 1 maja br. [illegible] Stadionie Miejskim [illegible] Krakowie wielkie Igrzyska Sportu Robotniczego.

W związku z tym wszystkie kluby krakowskie zrzeszone [illegible] Z. R. S. S. prześlą na adres Okręgu w nieprzekraczalnym terminie do dnia 21 kwietnia br. pisemne zgłoszenia do udziału w tej imprezie, wraz z imiennym zgłoszeniem zawodników z poszczególnych sekcji, które będą brały udział.

PROGRAM IGRZYSK:

1) Defilada wszystkich klubów w kostiumach sportowych.

2) Turniej piłkarski wszystkich drużyn krakowskich.

3) Bieg na przełaj:

a) dla juniorów od lat 16 do 18 na trasie około 2000 *m*,

b) dla zawodników ponad lat 18 na trasie około 3000 *m*,

c) dla kobiet na trasie około 1000 *m*.

4) Zawody lekkoatletyczne męskie i żeńskie (biegi, rzuty i skoki).

5) Kolarskie wyścigi na trasie okrężnej:

a) dla młodzików 5 okrążeń — około 15 *km*,

b) dla turystów 5 okrążeń — około 15 *km*,

c) dla zawodników zaawansowanych 10 okrążeń — około 30 *km*.

6) Motocyklowe popisy jazdy zręczności.

7) Zawody ciężkoatletyczne — walki francuskie i podnoszenie ciężarów.

8) Piłka ręczna — turniej siatkówki i koszykówki męski i żeński.

Zarząd Okręgu ZRSS apeluje do Zarządów Klubów, aby dołożyły wszelkich starań i delegowały na powyższą imprezę jak największą ilość zawodników.

Tajemnicze zniknięcie paczek w drodze do Warszawy

(S) W dniu 25 marca w Urzędzie Pocztowym obwód XVI Kraków nadano do Warszawy przesyłkę pilną wagi 4,5 kg za Nr 571 wartości nominalnej 10,000 zł a faktycznej 151,000 zł.

W dniu 28 marca nadano przesyłkę pocztową z Urzędu obwód I Kraków za Nr 50 do Warszawy wartości 5.000 zł.

Obydwie te przesyłki dotychczas do Warszawy nie nadeszły. Przesyłki te, wysłane z Krakowa przez jednego z oficerów stanowiły całe jego mienie.

Należy sądzić, że Poczta Krakowska uczyni wszystko, aby tę niejasną sprawę wyświetlić.

Na rezultat czeka nie tylko poszkodowany wysoce oficer, ale również opinia publiczna.

Konkurs chórów w Krakowie

(o. d.) Dnia 20 kwietnia b. r. o godz. 16-tej odbędzie się w Krakowie w sali kina „Świt", ul. Straszewskiego 18, Konkurs Chórów o nagrodę Wojewody Krakowskiego.

Konkurs ten mający na celu zainteresowanie społeczeństwa śpiewem chóralnym zapowiada się tym ciekawiej, że wezmą w nim udział liczne zespoły z terenu całego województwa krakowskiego.

Każdy z chórów biorących udział w konkursie wykona kilka pieśni a ponadto wystąpią chóry połączone.

Liczne zgłoszenia chórów zarówno z ośrodków miejskich, jak i zespołów ludowych świadczą, że zespoły śpiewacze mają duże ambicje artystyczne i pragną wykazać swe osiągnięcia.

Sąd konkursowy stanowić będą wybitni przedstawiciele świata muzycznego, znani z działalności na polu muzyki chóralnej.

Bilety na powyższy konkurs są do nabycia w Biurze Podróży „Orbis", Rynek Główny Linia A—B, i w dniu konkursu w kasie kinoteatru „Świt", ul. Straszewskiego 18.

Mistrzostwa piłkarskie ZRSS

Tegoroczne rozgrywki o mistrzostwo Krakowskiego Okręgu Z. R. S. S. zostaną rozegrane systemem pucharowym, który acżkolwiek nie jest idealny i posiada liczne usterki, nie będzie jednak absorbował wiele terminów.

Do zawodów zgłosiło się 22 kluby z Krakowa. Mistrzostwa rozegrane zostaną na zasadach regulaminu PZPN oraz postanowień KOZPN dotyczących zawodów o mistrzowstwo. Pierwsze zawody rozegrane zostaną w dniu 17 kwietnia br. (czwartek) między

R. K. S. Podgórze — K. S. Nadwiślan, K. S. — Łobzowianka — R. K. S. Garbarnia.

Grzegórzecki K. S. — Zwierzyniecki K. S.

R. K. S. Legia — K. S. Łagiewianka; R. K. S. Płaszowianka — K. S. Korona; Drużyny „C-klasowe" grać będą w niedzielę 20 kwietnia br.:

ZKS Filmowiec — KS ZWM „Zryw".
KS TUR Podgórski — TS Tramwaj.
RKS Tęcza — RKS Chełmianka.
RKS Tonianka — RKS Bronowicki.
KS OM TUR Kobierzanka — RKS Związkowiec.
RKS Prądniczanka — KS Gazownia.

Wyłonienie mistrza Krakowa spodziewane jest na dzień 29 maja br., który będzie musiał następnie rozegrać spotkania z mistrzami Podokręgów Tarnowskiego, Nowosądeckiego i Chrzanowskiego. Zwycięzca tych spotkań (tj. mistrz Okręgu Krakowskiego) uzyskuje prawo do wzięcia udziału w ogólnopolskich mistrzostwach Z. R. S. S., które rozpoczynają się dnia 22 lipca br. i zostaną rozegrane również systemem pucharowym. Półfinały i finały mistrzostw odbędą się w ramach wielkiego zlotu sportowego Z. R. S. S. w Szczecinie (15—30 sierpnia br.).

Dotacje dla zakładów wychowawczych

(o. d.) Ostatnio zostały przyznane dotacje dla zakładów wychowawczych. Dla ośrodka w Książu Wielkim, dla chłopców trudnych do prowadzenia, przyznano 500.000 zł. i dla zakładu w Szczucinie, dla nieletnich przestępców 1 milion zł.

Wydział Woj. opracowuje kosztorysy na wydatkowanie tych sum. Również zabezpieczono kredyty na omaw[illegible] zakłady w trzyletnim planie inwestycyjnym. W roku 1947 na Książ Wielki przewidziano 2 mil. zł. [illegible] Szczucin 1 milj. zł.

Kredyty te są w budżecie Woj. Zw. Samorządowego na rok 1947 uzupełnione kredytami z własnych środków finansowych w tej samej wysokości.

Amnestia w Rej. Sądzie Wojskowym

(S) W okresie od 26 marca do 15 kwietnia br. Rejonowy Sąd Wojskowy zmienił na mocy amnestii karę śmierci na karę wolnościową (15 lat więzienia) jednej osobie. W tym czasie opuściło więzienie 119 osób, wypuszczonych na wolną stopę w wyniku zastosowania amnestii. Złagodzono karę 83 osobom umorzono postępowanie karne przeciw 81 osobom, odpowiadającym z wolnej [illegible]

Z Klubu Sportowego OMTUR Podgórskiego

W drugi dzień świąt rozegrał K. [illegible] „TUR" Podgórski zawody towarzyskie w Płaszowie z R. K. S. „Płaszowianka" [illegible] wynikiem 5:1 (2:0). — Bramki dla „TUR-u" zdobył Piekarz 4 i Wykręt 1.

DZISIEJSZE ODCZYTY

[illegible] — godz. 18 w galerii Muzeum Narodowego w Sukiennicach. Bilety wstępu w cenie [illegible] zł, dla kształcącej się młodzieży 5 zł. — do nabycia bezpośrednio przed odczytem w kasie w Sukiennicach.

DYŻUR LEKARZA-POŁOŻNIKA UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ

Dnia 17 kwietnia od godz. 8-mej rano do dnia 18 kwietnia do godz. 7.59 rano dr Czesnowska Jadwiga, Rynek Główny 7 m. 9.

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

4-ty dzień ciągnienia IV-ej Klasy 49 Loterii

Wygrana 500.000 zł Nr 57954 padła w [illegible].

Wygrane po 100.000 zł NrNr 19070 63282

Wygrane po 20.000 zł NrNr 1027 1773 4303 5568 10564 13390 16865 17234 20084 23648 28274 31099 31184 31586 42548 44449 50477 53601 57467 60041 63875 64209 64482 65579 67291

Wygrane po 10.000 zł NrNr 1240 1244 1472 1671 2713 3144 3243 3591 3792 4624 5019 5452 5902 6678 7088 7222 7382 8014 10047 11070 12355 13228 13524 13537 13827 14079 14416 14725 15542 15669 16532 17217 18104 18518 19602 20081 20990 22082 22556 23636 24188 24318 25270 25361 25830 26207 26726 27303 28093 28501 29173 29578 29695 30283 30484 31372 31984 31997 33093 34112 34121 34235 34437 35341 35879 36218 36390 36477 36858 37446 40130 40550 41055 41665 41962 42120 45013 45351 45960 46417 46662 47174 48678 49057 49659 51154 52036 52537 52560 53089 53254 53765 53823 54309 54567 55065 55138 55363 56244 59831 60354 60481 60687 62501 63025 63278 64668 66122 67104 67680 67724 67791 68114 69183

Wygrane po 5.000 zł NrNr 140 247 428 1060 1468 1955 2054 2550 3163 3390 3732 4092 4249 5635 6739 8362 10517 12548 12647 12857 15403 16857 17096 17509 17890 18354 18526 18816 19087 19204 19705 19896 22628 22994 23644 23753 23847 24039 24754 24764 25227 25531 25869 26724 27073 27319 27551 28527 28620 28627 28683 30641 30825 31778 32124 32937 33737 34876 34936 35042 35177 35770 37263 37307 37637 38786 38879 38989 39120 39849 41065 41442 44254 44491 44731 45684 45696 47811 49277 49542 50042 50216 51136 51173 51246 51534 51749 53586 53803 53955 55201 55492 55693 56830 57848 58304 58475 59460 60967 61265 62810 63390 63793 64154 65061 65345 66873 67961 68754

Wygrane po 3.000 zł NrNr 1152 1198 1593 1883 2069 2257 3080 4266 4775 5662 6593 7136 7978 8593 8675 9302 9758 11303 11810 12405 12578 12597 12966 13627 13969 14315 14493 14997 15168 15778 17010 17966 18430 18476 18780 18905 19078 19189 20284 21279 22565 22970 23653 25023 25948 26454 28014 28383 29376 29790 30267 30581 30962 32674 33490 34015 34409 34516 35385 36644 36795 36864 37676 38048 38127 38142 38374 38386 39820 39935 40060 40154 40500 40713 40719 41460 42021 44581 44735 45214 45334 46042 47223 47399 47992 48634 49717 50385 50542 50572 51285 51540 51695 51758 51883 51903 52140 52190 52698 53400 53627 54075 54868 54883 55405 55854 56050 56160 56173 57786 57875 57924 58996 59241 59342 60175 60710 60808 61008 61028 62447 63074 63241 63772 64542 66213 67544 67770 68600 68991 69198 69940 69994

Dalszy ciąg wygranych po 2.000 zł z 2-go dnia ciągnienia

4809 92 981 5091 113 15 28 55 236 68 394 404 66 91 520 31 615 54 73 733 810 58 973 6053 169 90 96 99 249 341 455 72 522 69 613 33 35 44 79 738 88 850 947 85 7203 227 42 364 465 532 51 643 95 714 63 66 69 856 922 27 67 8127 50 73 206 47 96 349 50 409 18 51 75 96 576 77 88 90 662 701 813 52 64 9088 218 43 303 404 579 96 612 78 757 809 84

10022 76 93 134 48 59 70 221 37 70 332 44 83 599 657 69 771 95 827 60 11031 61 77 88 108 298 308 39 76 91 482 518 22 25 27 50 58 645 700 07 16 35 73 77 90 814 40 42 92 930 12137 52 215 32 43 393 488 510 40 62 625 48 737 46 852 91 928 13059 131 241 52 302 84 87 94 498 518 23 52 68 86 677 724 29 815 34 52 85 87 14053 128 33 334 47 70 402 598 654 76 769 802 06 35 914 38 15006 193 218 455 75 98 502 27 616 18 25 50 64 84 726 57 70 833 83 85 903 14 46 16068 84 133 40 203 28 47 392 98 440 43 519 40 63 68 616 62 94 726 70 893 995 17036 44 134 47 233 50 53 344 66 464 500 653 92 718 19 851 70 97 911 18108 173 82 93 269 416 26 505 06 17 46 641 50 68 94 754 805 43 50 58 916 31 19007 77 80 92 139 54 65 290 304 62 418 46 86 506 76 671 791 851 57 94 921 63 67 86

20005 26 181 97 231 56 94 312 66 71 92 437 50 571 623 82 728 78 841 52 61 21155 285 305 454 569 77 621 91 849 901 55 70 74 22021 71 166 88 328 60 568 716 24 34 40 987 23077 119 235 39 60 333 40 83 510 28 53 97 98 660 74 76 749 83 24019 24 132 237 544 82 600 83 780 928 87 25022 103 76 385 427 548 87 753 902 41 84 26063 116 259 69 361 69 475 510 65 628 45 48 50 719 39 47 55 62 948 82 27011 31 183 282 84 309 63 430 582 628 56 81 711 902 28009 73 77 116 51 81 92 93 96 268 76 77 316 27 29 40 472 504 739 63 844 85 968 80 29025 100 237 55 384 438 44 548 68 658 84 721 35 93 817 39 942 96

30153 76 86 223 28 30 81 97 365 66 68 414 65 88 514 73 601 64 746 82 868 74 86 946 50 54 31053 98 116 215 23 84 87 327 65 86 405 18 521 24 629 70

Dalszy ciąg wygranych po 2000 zł podany będzie jutro

Notowania Giełdy Zbożowo-Towarowej

z dnia 16 kwietnia 1947 r. Ceny rozumieją się za towar standartowy wzgl. średniej jakości za 100 kg parytet wagon Kraków dostawa bieżąca w handlu hurtowym.

Słoma prasowana 650—750, siano 800—950, ziemniaki 800—900, groch Wiktoria 5.000—5.200, groch zielony Folger 4.700—5.000, fasola 4.200—4.400, wyka letnia 4.400—4.600, peluszka 4.300—4.500, łubin gorzki 3.400—3.600, łubin niegorzki 3.900—4.100, seradella 4.100—4.400, rzepak zimowy 12.000—13.000, siemię lniane 14.000—16.000, koniczyna nasienna czerw. 32.000—36.000, koniczyna nasienna biała 23.000—27.000, rajgras angielski 3.100—3.500, tymotka 4.400—4.800, esparseta niewyłuszcz. 3.800—4.200, siemię konopne 12.000—15.000. Tendencja ogólna spokojna.

Zebranie pracowników piekarń krakowskich

W sobotę, dnia 12 kwietnia o godz. 17.00 odbyło się w domu P. P. S. Rynek Główny 30 zebranie pracowników piekarskich zatrudnionych w piekarniach na terenie miasta Krakowa.

Tow. Lis wygłosił referat informacyjno-organizacyjny, po czym uchwalono utworzyć sekretariat dla spraw pracowników piekarskich przy Miejskim Komitecie P. P. S., który będzie załatwiał sprawy organizacyjne w środy i soboty od godz. 16.

CZAJKOWSKI—BERLIOZ

W piątek, 18 bm. o godz. 19,15 odbędzie się Koncert Symfoniczny w Filharmonii, na którym wystąpi młody i wspaniały pianista **Władysław Kędra** i odegra Koncert b-moll Czajkowskiego. Koncert uzupełni romantyczny utwór t. zw. Fantastyczna Symfonia Berlioza".

Pozostałe bilety do nabycia w biurze Filharmonii, Zwierzyniecka 1

PRENUMERATA

wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 75 zł — z odnoszeniem do domu w Krakowie 85 zł — na prowincji pocztą 80 zł. — Prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu", Kraków, Rynek Główny 30 (parter) Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie m. Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na [illegible] Pow. Kom. Polskiej Partii Socjalistycznej.

OGŁOSZENIA

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie w tekście za 1 mm szpalty 15 zł. Drobne ogłoszenia za słowo 5 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. — 1 mm szpalty 20 zł, za tekstem 1 mm szpalty 10 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy 3 zł. Tłustym drukiem

ROBINSON KRUZOE — DLA WSZYSTKICH

Ciesząca się niesłabnącym powodzeniem sztuka M. Bilińskiej pt. Robinson Kruzoe zostanie odegrana w niedzielę, dnia 20. 4. 1947 o godzinie 11-tej w teatrze RTPD. Wesoła Gromadka (Scala).

Przedsprzedaż biletów w Składnicy Harcerskiej (naprzeciw Scali).

PORANEK HUMORU I SATYRY W STARYM TEATRZE

Jak już donosiliśmy, Liga Kobiet wraz ze Związkiem Literatów, urządza poranek humoru i satyry w Starym Teatrze w niedzielę, dnia 20 bm. o godz. 11-ej przed południem. Udział biorą: Bogdan Brzeziński, Konstanty Ildefons Gałczyński, Stefan Otwinowski, Magdalena Samozwaniec, Artur Maria Swinarski, Jerzy Waldorf, Witold Zechenter.

Cały dochód przeznaczony jest na pomoc dla powodzian.

Pragnieniem Ligi Kobiet jest, aby ten poranek stał się naprawdę porankiem radości dla naszych sióstr, braci i dzieci dotkniętych katastrofą powodzi.

Apelujemy do społeczeństwa, aśeby [illegible] nie poparło naszą sprawę.

Odbito czcionkami Drukarni Nr [illegible] Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza"
Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Telefon 566-53.
M—19312